

عنوان مقاله:

بازشناسی اسباب علمی و اجتماعی اختلاف روایات با تاکید بر نوآوری های آیت الله سیستانی

محل انتشار:

مجله مطالعات فهم حدیث، دوره 8، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

عبیر علوی - دانشجوی دکتری علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران جنوب.

سعید منصوری - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، تهران جنوب

سید محمدعلی ایازی - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی.

سید مجتبی میردامادی - استادیار دانشگاه تهران.

خلاصه مقاله:

«اختلاف حدیث» یکی از معضلات فراروی اهل تحقیق در دانش های اسلامی به ویژه علوم حدیث است؛ زیرا به طور فراوان، عالمان شاخه های گوناگون معرفتی در یک موضوع، با دو یا چند حدیث مختلف، مواجه می گردند. این محققان ابتدا بر پایه خود حدیث، آن گاه با بهره گیری از دیگر ادله، به راه کارهایی برای رفع اختلاف و یافتن حدیث معتبر از میان احادیث متعارض دست یافته اند. تلاش های علمی دانشمندان به دلیل اهمیت مساله اختلاف روایات، همچنان ادامه دارد. «آیت الله سیدعلی سیستانی»، دراین باره دارای آرا و آثاری است که به جهت داشتن نوآوری و کشف عرصه های ناشناخته، برای حل مسایل مرتبط با دانش اختلاف حدیث، بسیار راه گشاست. بر پایه یافته های علمی ایشان، اولین گام بایسته تحقیق برای حل اختلاف حدیث، شناخت اسباب آن در مراحل صدور و وصول است. همچنین بخشی از این اختلافات، غیر واقعی و مربوط به اسباب فهم نکردن دقیق احادیث، از جمله: نشناختن اسلوب کلام اهل بیت (ع)، مقامات مختلف ایشان و همچنین مدالیل احادیث است؛ چنان که شناخت شرایط مخاطب، جامعه و عرف مستفتی، بر فهم درست حدیث و رفع اختلاف میان احادیث اثر می گذارد. قابل ذکر است که از دیدگاه آیت الله سیستانی جمع شایسته میان اخبار متعارض، نه آن جمعی است که به «جمع عرفی» معروف است بلکه جمعی است مبتنی بر اسبابی همچون شناخت لحن و معاریض و اسباب کتمان که ایشان آن را «جمع استنباطی» نامیده اند.

کلمات کلیدی:

تعارض، اختلاف حدیث، جمع استنباطی، آیت الله سیستانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1375313>

